

Квітко В.В.

аспірант,

Запорізький національний університет

ПОНЯТТЯ СВОБОДИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основоположний принцип свободи підприємницької діяльності, безумовно у рамках дозволеного, закріпленій у ст. 3 Цивільного кодексу України. У даному законодавчому акті, цей принцип стоїть на одному ряду з іншими принципами цивільного законодавства. Проте, важливість даного принципу проявляється у тому, що він походить і першочергово відображається у Конституції нашої держави.

Так, у ст. 42 Конституції України визначено, що кожен має право займатися підприємницькою діяльністю. Але, що стосується Конституції, то в ній йде мова про підприємницьку діяльність в цілому, а от цивільне законодавство, в силу того, що його основною задачею являється детальна регламентація різноманітних сфер людської діяльності, наголошує саме на свободі відповідної діяльності, тим самим зосереджуючи увагу на даному, надзвичайно важливому факторі.

І якщо брати до уваги, що навіть у Конституції України приділено окрему увагу підприємництву, то це говорить лише про одне – підприємництво являється надзвичайно важливою складовою загального розвитку держави, більше того на етапі становлення та приведення стандартів до світових [4; 1].

Першочергово необхідно з'ясувати сутність, напевно головного слова в назві даного принципу – «свобода». А.В. Сакун наголошує на тому, що «свобода» повинна асоціюватися саме з процесом, з тим, що людина може робити під час певної діяльності, а не лише з певним дозволом або спрощенням. Тобто, беручи до уваги принцип «свобода підприємницької діяльності», слід розуміти під цим не тільки змогу кожного стати підприємцем, заснувати та зареєструвати певне товариство тощо, але й мати змогу якісно проводити дану діяльність, мати змогу приймати важливі рішення лише на основі власних поглядів та тенденції у світі, а не втрачати часу у процесах, пов'язаних з роботою державних органів, які відповідають за надання дозволів тощо. Науковець впевнений, що нині світ наскільки ускладнився, що вже не можливо уявити і розглядати соціальне суспільство окремо від ринку, окремо від процесів, котрі відбуваються у сфері економіки тощо [3, с. 108].

А тому, необхідно вносити у законодавство ті принципи та норми, які самостійно устаткувалися у нашому суспільстві за минулі роки: це абсолютна свобода дій, завдяки відкритим кордонам, завдяки мережі Інтернет тощо. Тобто, на сьогоднішній день, людина вже не може уявити свій світ без інноваційних технологій, і логічним висновком тут буде той факт, що необхідно відповідну свободу вводити і закріплювати, в тому числі і у сфері

підприємництва, надаючи представникам даної сфери діяти більш самостійно та незалежно.

Таким чином, під словом «свобода», саме в даному контексті, необхідно розуміти змогу кожної людини як створити суб'єкт підприємницької діяльності, так і реально впливати, самостійно, на всі внутрішні процеси, без будь якого негативного впливу держави, у вигляді контролюючих органів тощо. Проте, нажаль, декларування владою того, що ми маємо повну свободу та доступність підприємництва не зовсім відповідає реаліям, які зараз існують, і котрі всім відомі.

Для того, щоб в повній мірі все ж досягнути те, що ми повинні розуміти під «свободою підприємницької діяльності», необхідно більш детально проаналізувати загалом, що таке «підприємництво» в сучасному розумінні, і відповідно, в чому має проявлятися вище згадана «свобода».

Т.П. Романенко визначає підприємництво як явище, котре обов'язково повинне характеризуватися: незалежністю, ініціативністю, ризикованістю, самостійністю, професійністю тощо. Разом з тим, на його думку, повинні робитися кроки у напрямку удосконалення системи регулювання підприємництва, його існування та розвитку. Дані кроки можуть якісно та ефективно вплинути на стан оподаткування, реального захисту підприємницької діяльності правоохоронними органами, посприяти відсутності різноманітних бюрократичних процедур, які являються джерелами корупції та сповільнення загального розвитку держави [2, с. 239].

Отже, «свободу підприємницької діяльності», необхідно розуміти як один із критеріїв розвитку підприємництва загалом. З точки зору цивільного законодавства, це поняття являється широким і всеосяжним, адже воно уособлює змогу представників підприємництва діяти спонтанно, діяти так, щоб не відставати від світових тенденцій та розвитку ринкових відносин в цілому.

І на сьогоднішній день є абсолютне переконання у тому, що для того, щоб українське підприємництво мало змогу дійсно відчувати реальну свободу у своїй діяльності, слід відмовлятися від давно застарілих підходів розроблення законодавчих актів у даній сфері, потрібно впроваджувати такі норми та правила, котрі будуть не тільки давати змогу вільно та без перешкод займатися підприємництвом, у будь якому вигляді, зараз, але й будуть адаптовані та здатні сприймати зміни у сфері ринкових відносин та інноваційних технологій, які на сьогоднішній день з'являються кожного дня. Тільки такий підхід зможе гарантувати успішний розвиток української економіки та української держави в цілому.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : від 28 червня 1996 р. : станом на 03 травня 2018 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Романенко Т. П. Держава як гарант забезпечення умов для розвитку та ефективного функціонування підприємницької діяльності [Електронний ресурс] / Т. П. Романенко //

Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2017. – Вип. 68. – С. 239-253. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpvgvzdia_2017_68_25

3. Сақун А. В. Синергія «свободи» і «несвободи» у суперечностях глобального світу [Електронний ресурс] / А. В. Сақун // Нова парадигма. – 2014. – Вип. 123. – С. 102-111. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nora_2014_123_13

4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435–IV: за станом на 03 травня 2018 р. Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

Леонтъєв І.М.

студент,

Науковий керівник: Кулик Т.О.

кандидат юридичних наук, доцент,

*Навчально-науковий інститут заочного та дистанційного навчання
Національної академії внутрішніх справ України*

ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

У Кримінальному процесуальному, Цивільному процесуальному, Господарському процесуальному кодексах зазначено, що завданням судочинства є неупереджене розслідування, неупереджений судовий розгляд та вирішення справ, спорів (стаття 2) [1; 2; 3].

Це також кореспондується із Конституцією України, якою закріплено право судового захисту, згідно з яким права і свободи людини і громадянина захищаються судом (стаття 55) [4].

В останні роки рівень довіри суспільства до судової влади демонструє зростання – 16% респондентів загальнонаціонального опитування населення визнали, що довіряють судовій владі, і це втричі більше у порівнянні з критично низькими 5% в 2015 році. Проте все одно 59% респондентів визнають, що скоріше не довіряють чи зовсім не довіряють судовій владі [5].

А 42% громадян, що мали досвід участі в судових провадженнях, визнали, що вони використовували свої зв'язки, знайомства та інші засоби впливу на суд, що значно вище ніж в 2017 році, коли цей показник склав 33% [5].

Тобто, виявляється, що у 42 випадків судове рішення приймається під тим чи іншим впливом.

За таких обставин не дивно, коли суд повністю задовольняє майновий позов, навіть не мотивуючи свої дії посиланням на докази, що підтверджували б правомірність нарахувань, за повної відсутності останніх, вочевидь вирішуючи справу упереджено та суто на власний розсуд [6].

Здавалося б, суд апеляційної інстанції має виправити недоліки судового розгляду. Адже у судовому рішенні апеляційної інстанції мають бути зазначені мотиви прийняття або відхилення кожного аргументу, викладеного